Lietas Nr. 12050002914
Lietas arhīva Nr. SKK-J-0292-16

LĒMUMS

Rīgā 2016.gada 7.jūnijā

Latvijas Republikas Augstākā tiesa šādā sastāvā:

tiesnesis P.Opincāns
tiesnesis A.Freibergs
tiesnese A.Nusberga

izskatīja rakstveida procesā krimināllietu sakarā ar Ģenerālprokuratūras Krimināltiesiskā departamenta virsprokurora A.Kalniņa iesniegto protestu Kriminālprocesa likuma 63.nodaļas kārtībā par Rīgas apgabaltiesas 2016.gada 13.janvāra spriedumu un

k o n s t a t ē j a

Ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2015.gada 9.oktobra spriedumu
/I.S./, /personas kods/,
atzīta par vainīgu Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīta ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu galīgais sods noteikts, pilnībā pieskaitot Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2015.gada 9.oktobra spriedumā noteiktajam sodam ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 14.jūlija spriedumu noteikto sodu, brīvības atņemšana uz 11 mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu soda izciešanā ieskaitīts laiks, kuru /I.S./ daļēji izcietusi pēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 14.jūlija un Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2015.gada 29.aprīļa sprieduma – laiks no 2012.gada 22.decembra līdz 2012.gada 23.decembrim, laiks no 2013.gada 15.jūlija līdz 2013.gada 17.jūlijam, laiks no 2014.gada 10.maija līdz 2014.gada 13.jūlijam un laiks no 2015.gada 30.marta līdz 2015.gada 9.oktobrim, kā arī aizturēšanā pavadītais laiks no 2014.gada 7.oktobra līdz 2014.gada 9.oktobrim.

Ar Rīgas apgabaltiesas 2016.gada 13.janvāra spriedumu Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2015.gada 9.oktobra spriedums atcelts daļā par galīgā soda noteikšanu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu galīgais sods /I.S./ noteikts, pilnībā pieskaitot Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2015.gada 9.oktobra spriedumā noteiktajam sodam ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 14.jūlija spriedumu un Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2015.gada 29.aprīļa spriedumu noteiktos sodus, brīvības atņemšana uz 11 mēnešiem.

Pārējā daļā spriedums atstāts negrozīts.

Spriedums stājies spēkā 2016.gada 26.janvārī.

Kriminālprocesa likuma 63.nodaļas kārtībā par Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2015.gada 9.oktobra spriedumu un Rīgas apgabaltiesas 2016.gada 13.janvāra spriedumu Ģenerālprokuratūras Krimināltiesiskā departamenta virsprokurors A.Kalniņš iesniedzis protestu, kurā lūdz grozīt Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2015.gada 9.oktobra spriedumu un Rīgas apgabaltiesas 2016.gada 13.janvāra spriedumu, atceļot tos daļā par galīgā soda noteikšanu /I.S./ saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, kā arī izslēdzot norādi Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2015.gada 9.oktobra spriedumā par izciestā soda ieskaitīšanu /I.S./ soda termiņā saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu, un kriminālprocesu šajā daļā izbeigt.

Protesta autors norāda, ka ar Rīgas apgabaltiesas 2016.gada 13.janvāra spriedumu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu /I.S./ galīgais sods noteikts, pilnīgi pieskaitot sodus pēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 14.jūlija sprieduma un Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2015.gada 29.aprīļa sprieduma.

Virsprokurors, neapstrīdot lietas faktiskos apstākļus un noziedzīgā nodarījuma juridisko kvalifikāciju, uzskata, ka Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2015.gada 9.oktobra spriedums un Rīgas apgabaltiesas 2016.gada 13.janvāra spriedums daļā par /I.S./ noteikto galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu taisīts, pārkāpjot Kriminālprocesa likuma 25.pantā noteikto kriminālprocesa pamatprincipu par dubultās sodīšanas nepieļaujamību, jo pirms šī sprieduma Rīgas rajona tiesa ar 2015.gada 30.septembra spriedumu galīgo sodu /I.S./ noteica kopībā ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2015.gada 29.aprīļa spriedumu un Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 14.jūlija spriedumu. Konkrētajā gadījumā konstatējams Kriminālprocesa likuma 574.panta 1.punktā norādītais Krimināllikuma pārkāpums, proti, Krimināllikuma Vispārīgās daļas 50.panta piektās daļas nepareiza piemērošana, kas noveda pie notiesātās /I.S./ stāvokļa nelikumīgas pasliktināšanās.

Vienlaikus virsprokurors protestā norāda, ka Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2015.gada 9.oktobra spriedums grozāms, izslēdzot norādi par daļēji izciestā soda pēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 14.jūlija sprieduma un Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2015.gada 29.aprīļa sprieduma – no 2012.gada 22.decembra līdz 2012.gada 23.decembrim, no 2013.gada 15.jūlija līdz 2013.gada 17.jūlijam, no 2014.gada 10.maija līdz 2014.gada 13.jūlijam un laiks no 2015.gada 30.marta līdz 2015.gada 9.oktobrim ieskaitīšanu soda termiņā saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu.

Augstākā tiesa atzīst, ka Ģenerālprokuratūras Krimināltiesiskā departamenta virsprokurora A.Kalniņa Kriminālprocesa likuma 63.nodaļas kārtībā iesniegtais protests apmierināms.

Augstākā tiesa konstatē, ka Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesa, taisot 2015.gada 9.oktobra spriedumu, un Rīgas apgabaltiesa, taisot 2016.gada 13.janvāra spriedumu, /I.S./ nepareizi noteikusi galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu.

Krimināllikuma 50.pants regulē soda noteikšanu par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem. Tā piektā daļā noteic, ka tādā pašā kārtībā tiesa nosaka sodu, ja pēc sprieduma vai prokurora priekšraksta par sodu spēkā stāšanās konstatēts, ka persona vainīga vēl citā noziedzīgā nodarījumā, ko tā izdarījusi pirms sprieduma vai prokurora priekšraksta par sodu spēkā stāšanās pirmajā lietā. Šajā gadījumā soda laikā ieskaitāms sods, kas pilnīgi vai daļēji jau izciests pēc pirmā sprieduma vai prokurora priekšraksta par sodu. Ja brīvības atņemšanas laiks, kas spriedumā noteikts nosacīti, ir lielāks par citā spriedumā noteikto brīvības atņemšanas laiku, tad brīvības atņemšanas laiks, kas noteikts nosacīti, pilnīgi vai daļēji saskaitāms ar brīvības atņemšanas laiku.

Kriminālprocesa likuma 25.pantā nostiprināts dubultās sodīšanas nepieļaujamības (*ne bis in idem)* princips, kas noteic, ka personu par vienu un to pašu nodarījumu var tiesāt un sodīt tikai vienu reizi.

Augstākā tiesa konstatē, ka Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesa savā 2015.gada 9.oktobra spriedumā, nosakot galīgo sodu /I.S./ saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu pēc spriedumu kopības ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 14.jūlija spriedumu, un Rīgas apgabaltiesa, atceļot Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2015.gada 9.oktobra spriedumu daļā par noteikto sodu pēc Krimināllikuma 50.panta piektās daļas un noteiktajam sodam pilnībā pieskaitot sodus pēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 14.jūlija sprieduma un Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2015.gada 29.aprīļa sprieduma, pasliktinājusi notiesātās /I.S./ stāvokli.

Tādējādi tiesa pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 25.pantā nostiprinātā dubultās sodīšanas nepieļaujamības (*ne bis in idem*) principa pārkāpumu.

Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesa, taisot 2015.gada 9.oktobra spriedumu, nav ņēmusi vērā, ka ar Rīgas rajona tiesas 2015.gada 30.septembra spriedumu galīgais sods jau bija noteikts kopībā ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 14.jūlija spriedumu, savukārt Rīgas apgabaltiesa, taisot 2016.gada 13.janvāra spriedumu, nav ņēmusi vērā to, ka apsūdzētajai /I.S./ ar Rīgas rajona tiesas 2015.gada 30.septembra spriedumu galīgais sods jau bija noteikts kopībā ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 14.jūlija spriedumu un Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2015.gada 29.aprīļa spriedumu. Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesai un Rīgas apgabaltiesai nebija likumīga pamata vēlreiz šos sodus pieskaitīt, nosakot /I.S./ galīgo sodu.

Augstākā tiesa atzīst, ka Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesa ar 2015.gada 9.oktobra spriedumu un Rīgas apgabaltiesa ar 2016.gada 13.janvāra spriedumu nepareizi piemērojušas Krimināllikuma 50.panta piekto daļu un tādējādi pieļāvušas Kriminālprocesa likuma 574.panta 1.punktā norādīto Krimināllikuma Vispārīgās daļas panta pārkāpumu, kas novedis pie notiesātās personas /I.S./ stāvokļa nelikumīgas pasliktināšanās.

Ņemot vērā minēto, Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2015.gada 9.oktobra spriedums un Rīgas apgabaltiesas 2016.gada 13.janvāra spriedums atceļami daļā par galīgā soda noteikšanu /I.S./ saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu un šajā daļā kriminālprocess izbeidzams.

Kasācijas instances tiesa atzīst, ka vienlaikus apmierināms virsprokurora lūgums par Krimināllikuma 52.panta piektās daļas piemērošanas un ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 14.jūlija spriedumu un Rīgas pilsētas Vidzemes tiesas 2015.gada 29.aprīļa spriedumu noteiktā izciestā soda ieskaitīšanas soda termiņā atcelšanu un krimināprocesa izbeigšanu šajā daļā.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 585., 587., 662., 670., 672.pantu, Augstākā tiesa

n o l ē m a

Virsprokurora Arvīda Kalniņa protestu apmierināt.

Atcelt Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2015.gada 9.oktobra spriedumu un Rīgas apgabaltiesas 2016.gada 13.janvāra spriedumu daļā par galīgā soda noteikšanu /I.S./ saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu un Krimināllikuma 52.panta piektās daļas piemērošanu un krimināprocesu šajās daļās izbeigt.

Pārējā daļā spriedumus atstāt negrozītus.

Lēmums nav pārsūdzams.

Tiesnesis P.Opincāns

Tiesnesis A.Freibergs

Tiesnese A.Nusberga